Dosarul nr. 2c-1811/2021

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunţat
la data de 12 martie 2024 *municipiul Chişinău*

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător *Eugenia Culinca*
Grefier *Vanesa Malcic*

examinând în şedinţă de judecată publică, în procedura contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acţiuni „Moldtelecom" împotriva Întreprinderii cu Capitalul Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe Acţiuni cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat şi cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanţilor la proces

La 22 iunie 2021, reclamanta Societatea pe Acţiuni „Moldtelecom" (în continuarea SA „Moldtelecom") s-a adresat în Judecătoria Chișinău, sediul Centru cu cerere de chemare în judecată în contradictoriu cu pârâta Întreprinderea cu Capital Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe Acţiuni (în continuare ÎCS „Premier Energy Distribution" SA), prin care a solicitat încasarea de la ÎCS „Premier Energy Distribution" SA în beneficiul SA „Moldtelecom" suma de 28608 lei 35 bani, cu titlu de prejudiciu material cauzat şi cheltuielilor de judecată.

În fapt, reprezentantul reclamantei a indicat că, la data de 9 iulie 2020, aproximativ ora 12:14, în urma unui scurtcircuit la conductorul electric al pilonului stradal ce aparţine ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, amplasat în raionul Ialoveni, satul Costeşti, strada *****, s-a produs incendiu cu răspândire spre pilonul stradal ce aparţine SA „Moldtelecom", amplasat în raionul Ialoveni, satul Costeşti str. Libertăţii 44, ceea ce se confirmă prin răspunsul Direcţiei Situaţii Excepţionale a municipiului Chişinău 751 din 4 septembrie 2020.

După cum a fost constatat la faţa locului, cauza izbucnirii incendiului a fost generată în urma ruperii şi căderii conductorului electric al ÎCS „Premier Energy Distribution" SA peste liniile de telecomunicaţii a SA „Moldtelecom", care a dus la supraîncălzirea ultimului, topirea lui sub tensiune electrică, s-a deteriorat învelişul cablului de telecomunicaţii, provocând arderea cablurilor de telecomunicaţii, şi ca rezultat - deteriorarea a cablurilor din cupru TPP 100x2x0,4, P30x2x0,4, TPP20x2x0,4, TPP10x2x0,4 şi cablurilor fibraoptice FO-8, FO-24 şi FO-144, cauzând SA „Moldtelecom" un prejudiciu material considerabil.

Conform Actului Direcţiei Situaţii Excepţionale Ialoveni din 9 iulie 2020, ora primirii anunţului privind izbucnirea incendiului - 12:26, ora izbucnirii incendiului — 12:14, incendiul a fost lichidat în aceiaşi zi 9 iulie 2020, la ora 12:46, la momentul intervenţiei subunităţii de pompieri ieşea fum din cablurile optice de pe pilonul a SA „Moldtelecom", iar cablul electric de pe pilonul ÎCS „Premier Energy Distribution" SA era căzut la sol, cauza probabilă de producere a incendiului - scurtcircuit.

Potrivit Actului de constatare a incendiului din 9 iulie 2020 întocmit de Ofiţerul Superior al Serviciului Prevenţie a Secţiei Situaţii Excepţionale Ialoveni căpitan al s/intern Curnic Andrei şi conform încheierii Direcţiei Situaţii Excepţionale Ialoveni privind determinarea cauzei şi focarului incendiului ce a avut loc pe data de 9 iulie 2020 la pilonul liniei electrice a ÎCS „Premier Energy Distribution" SA de pe adresa: strada *****, satul Costeşti, raionul Ialoveni şi pilonul liniei de telecomunicaţii a SA „Moldtelecom" de pe adresa: strada Libertăţii 44 satul Costeşti, raionul Ialoveni s-a stabilit că: *la* 9 iulie 2020, *aproximativ la ora 12:14, s-a produs scurtcircuit la pilonul stradal a liniei electrice a ÎCS „Premier Energy Distribution" SA de pe adresa, strada *****, satul Costeşti, raionul Ialoveni Ialoveni*

*- La 9 iulie 2020, aproximativ la ora 12:24, *****, aflându-se în curtea casei, de pe adresa: strada *****, satul Costeşti, raionul Ialoveni, a auzit o bufnitură după care a observat că, cablul liniei electrice de pe pilonul stradal de distribuire a energiei electrice a ÎCS „Premier Energy Distribution" SA de pe adresa strada *****, satul Costeşti, raionul Ialoveni, a căzut la sol. Imediat a anunţat Serviciul Naţional Unic pentru Apelurile de Urgenţă 112.*

- La data de 9 iulie 2020, la ora 12:26, la Centrul automatizat de dirijare operativă, fost recepţionat apelul telefonic precum că, de pe adresa: strada Libertăţii, satul Costeşti, raionul Ialoveni, arde în flăcări un pilon de electricitate;

- În urma examinării cu ieşire la faţa locului, s-a stabilit că după o ruptură de conductor electric în urma unui scurtcircuit a conductorului a pilonului de electricitate a ÎCS „Premier *Energy Distribution" SA de pe adresa strada Libertăţii nr. 39-42, care a căzut pe cablurile liniei de telecomunicaţii amplasate mai jos, fiind în contact direct, a deteriorat prin flacără totalmente reţelele de telecomunicaţii a SA „Moldtelecom"* strada ***** şi ulterior flăcările *răspândindu-se pe suprafaţa cablurilor spre panou SA „Moldtelecom" amplasat pe pilonul din strada Libertăţii 44 incendiind-ul în totalitate;*

*- Luând în consideraţie amprentele, viteza şi intensitatea răspândirii focului pe verticală şi orizontală, gradul de afectare a materialelor consider că, a avut loc un scurtcircuit la conductorul electric fixat la pilonul de electricitate a ÎCS „Premier Energy Distribution" SA de pe adresa strada *****, satul Costeşti, raionul Ialoveni;*

- Prin scurtcircuit se înţelege contactul accidental, fără rezistenţă sau printr-o rezistenţă de valoare mică a două sau mai multe conductoare sub tensiune. Scurtcircuitul se produce când izolaţia dintre două conductoare ale unei reşele electrice se degredează şi cele două conductoare, între care există o diferenţă de potenţial, ajung în contact unul cu altul.

*Concluzii: 1. Focarul incendiului se află la conductorul de pe pilonul stradal al ÎCS „Premier Energy Distribution" SA de pe strada *****, satul Costeşti, raionul Ialoveni.*

2. Cauza probabilă a generării incendiului este scurtcircuit în reţeua electrică.

S-a reiterat faptul că, deciziile Inspectoratului General pentru Situaţii de Urgenţă sunt acte oficiale, obligatorii, cu descrierea a unor circumstanţe stabilite în fapt. În cazul dat, în motivarea concluziilor asupra cauzei incendierii, Secţia Situaţii Excepţionale Ialoveni corect a constatat că cauza probabilă a generării incendiului este scurtcircuit în reţeaua electrică. Mai mult ca atât, în motivarea încheierii, Secţia Situaţii Excepţionale laloveni face referire la explicaţiile martorului ocular, la circumstanţele de fapt ale cauzei, constatate şi demonstrate şi prin alte probe, anexate la materialele cauzei.

Reprezentantul reclamantei a concretizat că, cercetările la faţa locului au fost efectuate la data de 09.07.2020, în timp de zi, de către specialiştii în domeniu a SA „Moldtelecom" *****, Deordiţa Ion, Ofiţer superior SP 5 SE laloveni Curnic Andrei, ofiţer patrulare al IP laloveni,

agent principal Vutcărău Alexandru şi reprezentantul Direcţiei Situaţii Excepţionale laloveni, în prezenţa *****, lângă gospodăria căreia s-a produs conexiunea firelor electrice cu cablul de comunicaţii electronice. A fost întocmit act de constatare a incendiului, proces-verbal de cercetare la faţa locului şi act nr. 232 D privind deteriorarea cablului de comunicaţii electronice. Pârâta nu a semnat actele întocmite, deoarece după lichidarea consecinţelor avariei, adică după înlocuirea liniei electrice arse a plecat de la locul producerii accidentului, fără a chema reprezentanţii reclamantului, fapt confirmat prin raportul specialistului din cadrul Serviciului 112 din 10.07.2020 şi procesul-verbal de audiere a martorului din 09.07.2020, care a declarat că, pe la orele 13:00, la locul incidentului „*au venit reprezentanţii de la ÎCS "Premier Energy Distribution" SA si pompierii, care au stins focul*".

Despre incendiul produs, potrivit procesului-verbal de audiere a martorului *****, inginer SA „Moldtelecom" a aflat în jurul orelor 16:00, fiind telefonat de reprezentantul televiziunii din satul Costeşti, care a comunicat că, în satul Costeşti, raionul laloveni, pe strada Libertăţii 38, nu se prestează serviciile de televiziune. În legătură cu acestea, ***** s-a deplasat la faţa locului, unde a constatat că cablurile de comunicaţii electronice sunt deteriorate în urma căderii unui fir electric, din ce cauză firele reclamantei au fost arse. După ce ***** a telefonat la serviciul 112.

Întru restabilirea funcţionalităţii liniei de comunicaţii electronice, SA „Moldtelecom" a suportat cheltuieli directe în sumă de 28608 lei 35 bani, care constituie prejudiciul material adus companiei de către ÎCS „Premier Energy Distribution" SA prin deteriorarea componentelor comunicaţiilor electronice.

Partea reclamantă a indicat că, în scop de soluţionare a litigiul pe cale amiabilă, SA „Moldtelecom" a înaintat către ÎCS „Premier Energy Distribution" SA o reclamaţie cu nr. 01-12/12755 din 02.10.2020, recepţionată la data de 08.10.2020, care însă a fost lăsată fără executare.

Prin scrisoarea de răspuns sub nr. 0705/95435-20201029 (recepţionată la 29.10.2020) ÎCS „Premier Energy Distribution" SA indică că, la extinderea reţelei de telecomunicaţii din satul Costeşti, raionul Ialoveni ulterior dării în exploatare a liniei electrice, necoordonarea lucrărilor cu operatorul reţelei de distribuţie a energiei electrice, precum şi la nerespectarea unor cerinţe tehnice la intersectarea liniilor aeriene de comunicaţii electronice cu liniile electrice. Motivele declarate de ÎCS „Premier Energy Distribution" SA le consideră ca fiind neîntemeiate, constituind o formă de eschivare de la răspunderea materială, ceia ce a generat înaintarea prezentei acţiuni în instanţa de judecată.

Partea reclamantă în continuare a notat că, linia de telecomunicaţii cu număr de inventar 11026 a fost construită şi pusă în exploatare în anul 1992, conform proiectului, cu respectarea tuturor normelor şi cerinţelor tehnice de amenajare a liniilor de telecomunicaţii în vigoare la acel moment. În anul 2008, linia dată a fost legal reconstruită. Astfel se atestă existenţa legăturii cauzale între acţiunile ÎCS „Premier Energy Distribution" SA şi prejudiciul adus companiei, deoarece SA „Moldtelecom" a respectat prevederile legale la momentul coordonării Proiectului de execuţie „Reconstrucţia şi extinderea RTL comuna Coşteşti raionul laloveni" din 2008, a prezentat spre coordonare pârâtei schemele vizând traseele reţelelor de comunicaţii electronice aeriene pe segment unde s-a produs incendiu, pârâta coordonând pozarea cablurilor aeriene a dat acordul său anume la efectuarea lucrărilor conform Proiectului, care a fost respectat la reconstrucţia liniilor vechi existente din 1992. În aşa fel, cablurile de telecomunicaţie aeriene la intersecţie cu linia electrică erau plasate re11gulamentar, legalitatea construirii şi exploatării

Liniei de comunicaţii electronice, cu nr. de inventar 11026, situate în satul Costeşti, raionul Ialoveni, inclusiv şi în locul producerii scurtcircuitului la intersecţie cu cablul de telecomunicaţii se probează prin Proiectul coordonat de către pârât**.**

În temeiul art. 12, art. 15 alin. (1) lit.a), alin.(2) din Legea nr. 107 din 27.05.2016 Cu privire la energia electrică, art. 21 alin. (7) din Legea cu privire la energetică nr. 174 din 21.09.2017, s-a conchis că obligaţia pârâtului de a repara prejudiudiciul adus SA „Moldtelecom" este determinată în mod cert potrivit prevederilor indicate mai sus.

A remarcat că, contrar prevederilor normative stabilite prin lege şi a Normelor de Exploatare a Intalaţiilor Electrice ale Consumatorilor Noncasnici, aprobate prin Hotărâre ANRE nr. 393 din 01.11.2019, pârâta nu a îndeplinit obligaţiile cu privire la securitatea mediului şi muncii, nu a întreţinut în stare bună de funcţionare reţelele electrice ce-i aparţin, nu a efectuat exploatarea lor în corespundere cu cerinţele documentelor normativ-tehnice obligatorii, nu a dirijat şi nu a gestionat lucrările de întreţinere, reparare şi dezvoltare în reţelele şi instalaţii (linia veche din 1982), supravegherea îndeplinirii normelor, proceselor, procedeelor şi normativelor de protecţie a măsurilor antiincendiare şi de protecţie a muncii. Consideră că, pârâta era obligat să:

- să asigure întreţinerea instalaţiilor electrice în starea bună de funcţionare şi exploatare;
- să efectueze la timp lucrările de mentenanţă, de reparaţii planificate, a măsurărilor încercărilor profilactice, modernizarea şi reconstrucţia instalaţiilor şi echipamentelor electrice;
- să inspecteze vizual LEA de 0,4 kv care se intersectează cu LAC (linia aeriană comunicaţii), o data în an, etc. Cele expuse le confirmă prin următoarele înscrisuri (copii legalizate, originalele acestora se află la Primăria satul Costeşti, raionul Ialoveni), prin care Primăria Costeşti, raionul Ialoveni s-a adresat de nenumărate ori către ÎCS „Premier Energy Distribution" SA privind starea deplorabilă a reţelelor de energie electrică, cu marea majoritate a pilonilor din lemn, iar unii din ei sunt putrezi şi gata să cadă, fiind într-o stare avariată. Firele electrice din sârmă sunt foarte vechi, atârnate în jos, unite la o distanţă de câţiva metri de 2-3 ori (răsucite), prezentând un pericol sporit pentru oamenii, ceia ce este categoric interzis prin pct. 322 alin. (5) a Normelor de Exploatare a Instalaţiilor Electrice ale Consumatorilor Noncasnici, aprobate prin Hotărîre ANRE nr. 393 din 01.11.2019.

Prin demersul din 23.01.2020, Primăria Costeşti a solicitat să fie luate măsuri cu pilonii vechi şi conductoarele defectate, deoarece tensiunea este foarte joasă şi cetăţenilor de pe strada menţionată le este frică să nu le defecteze aparatele electrice.

În opinia reclamantei, până la producerea avariei din 09.07.2020, pârâta a cunoscut cu certitudine că tensiunea electrică în reţeaua de distribuţie variază, despre starea deplorabilă a reţelelor electrice, despre pilonii care se află în stare avariată, despre liniile electrice lăsate în jos şi necesiitatea executării lucrărilor de curăţire a copacilor pe traseul liniei electrice aeriene satul Costeşti, obligaţia data fiind stabilită şi prin pct. 720-722 a Normelor de Securitate la exploatarea instalaţiilor electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 394 din 01.11.2019. Însă crengile copacilor situate în drum nu au fost înlăturate, probabil prin a căror coroana trecea firul electric aerian sau ar fi putut ceda din cauza vechimii. ÎCS „Premier Energy Distribution" SA urma să asigure o întreţinere corespunzătoare a liniei electrice întru evitarea unor eventuale incidente. În cadrul reparaţiei urmau să fie executate lucrări cu demontarea parţială sau totală a fondului fix vechi, recondiţionarea sau înlocuirea parţială sau totală a pieselor uzate, care nu mai pot funcţiona în condiţii optime, urmau să fie remediate toate defecţiunile apărute la utilaje în perioada exploatării.

Consideră că, încălcarea regulilor de exploatare a obiectivelor electroenergetice statuate în actele normative constituie temei de admitere a acţiunii. ÎCS „Premier Energy Distribution" SA fiind vinovat de producerea incendiului care a dus la deteriorarea Liniei de comunicaţii electronice SA „Moldtelecom" cu nr. de inventar 11026, din cauza întreţinerii necorespunzătoare

a reţelelor electrice care din cele din urmă este obligată să repare integral prejudiciul material creat proprietarului de bunuri.

Astfel, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA fiind proprietarul liniei electrice aeriene din localitate urmează să înlăture defecţiunile produse de acestea.

În drept, acţiunea a fost întemeiată pe prevederile art. 10 alin. (1), art. 11 alin. (2), art. 19 alin. (1) (2), (5), art. 20 alin. (1), art. 1998 alin. (1), art. 2013 alin. (1), (2), art. 2022 alin. (1), art. 2025 alin. (1), (4) Cod civil; art. 15 alin. (1), (2), art.12, art. 23, art. 52 alin. (1), art. 57 alin. (3) din Legea cu privire la energia electrică nr.107 din 27.05.2016; art. 21 alin. (7), (8), art. 27 alin. (1) din Legea nr. 174 din 27.05.2017 cu privire la energetică; pct. 720-722, 736 din Normele de Securitate la exploatarea instalaţiilor electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 394 din 01.11.2019; pct. 12, 36, 42, 43, 70, 82 din Normele tehnice ale reţelelor electrice de distribuţie aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 267 din 20.11.2007; art. 17 alin. (2), 18 alin. (1) din Legea nr. 241 din 15.11.2007 privind comunicaţiile electronice; pct. 25, 48-51 din Regulile privind proecţia reţelelor de comunicaţii electronice, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM din 13.04.2009; pct. 6, 8, 16 (1), (7), (8), 17 (4), (5), 61, 64, 94-100, 108, 109, 144, 211, 307, 310-316, 318, 319, 322-324, 330-333, 336, 345,427, 431-434, 438, 439, 441, 449, 458, 467, 481, 486, 496, 501, 504, 509, 512, 514-516, 519-524, 570, 583, 709 din Normele de Exploatare a Instalaţiilor electrice ale Consumatorilor Noncasnici aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 393 din 01.11.2019; art. 166, 167 Cod de procedură civilă al RM.

Prin referinţa depusă, pârâta ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a declarat că nu recunoaşte acţiunea şi solicită respingerea integrală a acţiunii. Cu referire la pretenţiile înaintate, pârâta consideră că nu este responsabilă de prejudiciu, deoarece nu a fost demonstrată vinovăţia acesteia, inclusiv prin prisma faptului întocmirii actelor de constatare contrar prevederilor legii, în lipsa pârâtei.

În al doilea rând, prejudiciul se datorează însuşi acţiunilor şi inacţiunilor reclamantei, care a neglicat regulile de protecţie a reţelelor electrice, prin efectuarea cu abateri tehnice a unei intersecţii cu linia electrică aeriană şi împământarea propriului otgon pe care sunt suspendate cablurile de telecomunicaţie.

În al treilea rând, mărimea prejudiciului solicitat este calculat contrar prevederilor legii şi anume sunt incluse cheltuieli care nu se califică drept prejudiciu şi care nu urmează a fi compensate.

Reţinând faptul că, procesul de faţă este unul în procedura contencioasă generală şi nu de contenciosul administrativ, astfel sarcina probaţiunii revine reclamantei care trebuie să demonstreze acţiunea sau inacţiunea ilicită, sumele concrete cheltuite pentru repunerea în situaţia anterioară, precum şi legătura cauzală între acţiunile sau inacţiunile pârâtei şi producerea prejudiciului.

În conformitate cu art.1416 Cod civil în vigoare la acel moment, pârâta consideră că nu poate fi responsabilă de repararea prejudiciului, odată ce paguba nu este rezultatul acţiunii sau inacţiunilor sale sau încălcării de către aceasta a unor norme. De către reclamantă nu a fost indicat şi probat care este acţiunea şi inacţiunea prejudiciabilă a pârâtei.

Respectiva linie electrică de tensiune joasă cu număr de inventar 1357,02 a fost construită şi pusă în exploatare în anul 1982, conform proiectului, cu respectarea tuturor normelor şi cerinţelor tehnice de amenajare a instalaţiilor electrice în vigoare la acel moment, pe când construcţia şi extinderea reţelei de telecomunicaţii din satul Costeşti, raionul Ialoveni a fost realizată de către SA „Moldtelecom” ulterior dării în exploatare a liniei electrice

nominalizate - caz în care proiectele şi lucrările de extindere a reţelei de telecomunicaţii trebuiau să fie supuse coordonării cu operatorul reţelei de distribuţie a energiei electrice.

Pârâta a menţionat faptul că, atât proiectarea, cât şi construcţia liniilor electrice aeriene şi a reţelelor de telecomunicaţii este obligatoriu a fi executată cu respectarea strictă a anumitor cerinţe tehnice la intersectarea acestora conform Normelor de Amenajare a Instalaţiilor Electrice (în continuare NAIE) capitolul 2.4, inclusiv protecţia echipamentului de telecomunicaţii contra posibilelor supratensiuni parvenite urmare a ruperii accidentale a conductoarelor LEA, care poate surveni în procesul de exploatare a LEA sau datorită unor factori externi, inclusiv relaţionaţi de condiţiile meteo - norme care nu au fost respectate de SA „Moldtelecom" la construcţia reţelei de telecomunicaţii, şi nici pe parcursul exploatării acesteia.

Totodată, obligativitatea obţinerii acordului operatorului reţelei de distribuţie a energiei electrice pentru amplasarea liniilor reţelei de telecomunicaţii ale SA „Moldtelecom" în zona de protecţie a reţelelor electrice este dată şi de Hotărârea de Guvern Nr.514 din 23.04.2002 despre aprobarea „Regulamentului cu privire la protecţia reţelelor electrice".

În opinia pârâtei, SA „Moldtelecom" a construit şi extins reţeaua de telecomunicaţii cu încălcarea gravă a cadrului normativ existent inclusiv a prevederilor NAIE, asumându-şi astfel eventualele riscuri de deteriorare a propriilor instalaţii, ca urmare a exploatării instalaţiilor contrar normelor prin propriul comportament, situaţie ce nu se regăseşte ca neconformitate în alte cazuri a pozării instalaţiilor SA „Moldtelecom" în preajma reţelelor electrice, acolo unde întreprinderea de telecomunicaţii s-a conformat cerinţelor şi rigorilor legale în vederea excluderii riscurilor de accidente şi apariţie a deteriorărilor legate de pericolul existent şi prezumat legal pe care îl comportă instalaţiile electrice, fiind asigurată pentru acestea o zona de protecţie şi cerinţe obligatorii de respectat ca o garanţie legală contra diverselor accidente.

Făcând referire la art. 2012 Cod civil, partea pârâtă conchide că este inacceptabilă solicitarea unei pretenţii ce a avut la baza propria culpa în cauzarea situaţiei de prejudiciere, conform principiului general de drept *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*.

Adiţional, în vederea elucidării circumstanţelor cazului dat, la data de 15.07.2020, a fost creat un grup de lucru cu participarea reprezentanţilor ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) şi SA „Moldtelecom" cu întocmirea Procesului-verbal de cercetare la faţa locului în care sunt înscrise încălcările constatate la faţa locului.

Consideră pârâta că, SA „Moldtelecom", în mod ascuns, a întocmit Actul 282D din 9 iulie 2020, în lipsa atât a persoanei vizate, cât şi a reprezentantului autorităţii administraţiei publice locale, contrar Hotărârii Guvernului 284/2009, ceea ce duce la nulitatea acestui act încă de la data emiterii, ca fiind întocmit contrar procedurii legale,

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA apreciază ca fiind neîntemeiată pretenţia de recuperare a prejudiciului înaintată, dat fiind faptul că respectivul prejudiciu se datorează SA „Moldtelecom", care nu a respectat cerinţele legislaţiei şi normelor tehnice în vigoare pentru evitarea consecinţelor legate de existenţa pericolului sporit, fapt care a şi contribuit în sine la apariţia prejudiciului menţionat.

S-a atras atenţia instanţei asupra faptului că, dacă otgonul metalic al cablului de telecomunicaţie era să fie înpământat la fiecare pilon, după cum prescriu normele tehnice, curentul din firele electrice avea să meargă în pământ şi prejudiciul era să fie evitat. Pe când actul de inspectare a demonstrat că priza de legare cu pământul indică o valoare a rezistentei de 46.6 Ohm, însă lipseşte legătura cu corpul pilonului a elementelor metalice ceea ce denotă lipsa

- împământării. Mai mult decât atât diatntele de gabarit între linia electrică si ce de telecomunicaţii nu s-a respectat, si în loc de 1.25 metri era de 1.12 metri. Dacă se respecta distantele între fire probabil acestea nici nu aveau să intre în contact si să se deterioreze. Despre aceste încălcări , SA „Moldtelecom" a fost preîntâmpinată încă cu 5 luni înainte de incident, printr-o prescripţie oficială, fiindu-i acordat un termen de 30 de zile de a înlătura intersectii neregulamentare al liniilor de telecomunicaţie cu linia electrică aeriană.

Pârâta a ţinut să menţioneze că anume acţiunile şi inacţiunile indicate supra ale reclamantei au fost cauza prejudiciului. Culpa deci fiind integral a reclamantei.

Pârâta a obiectat în privinţa solicitării de încasare a cheltuielilor salariale, care nu sunt cheltuieli directe de restabilire a reţelei, având în vedere că specialiştii oricum sunt angajaţi şi primesc salariu, indiferent de incidente în reţea, dar şi în privinţa cheltuielilor pentru asigurarea socială şi medicală a angajaţilor reclamantei.

Nu în ultimul rând, pârâta a menţionat că, solicitarea de încasarea a TVA la cheltuielile de restabilire a liniilor este contrară art. 93 din Codul fiscal, ori această taxă se încasează atunci când are loc livrarea mărfii sau prestarea unui serviciu elementul esenţial fiind caracterul translativ de proprietate. Iar în cazul dat SA „Moldtelecom" nu a transferat nimănui dreptul de proprietate asupra liniilor electrice în cablu şi nu a prestat servicii unui terţ ci sie însăţi.

În şedinţă de judecată, reprezentanta reclamantei a susţinut integral cererea de chemare în judecată, pe motivele de fapt şi de drept invocate în cerere.

Reprezentantul ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, citat în mod legal, în şedinţă de judecată nu s-a prezentat.

Aprecierea instanţei de judecată

Audiind participanţii la proces, studiind materialele dosarului, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate şi raportându-le, pe ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a admite parţial cererea de chemare în judecată din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) şi (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Din probatoriul administrat rezultă cu certitudine că, la data de 9 iulie 2020, ofiţerul superior al Serviciului Prevenţie a Secţiei Situaţii Excepţionale Ialoveni, căpitan al s/intern Curnic Andrei, prin actul de constatare a incendiului, a constatat producerea unui incendiu în raionul Ialoveni, satul Costeşti, strada Libertăţii, 32, la obiectivul care aparţine ÎCS „Premier Energy Distribution" SA (f.d. 26).

Reprezentantul serviciului de pompieri şi salvatori a stabilit că, la situaţia de la momentul intervenţiei subunităţii de pompieri, ieşea fum din cablurile optice de pe pilonul SA „Moldtelecom”, iar cablul electric de pe pilonul ÎCS „Premier Energy Distribution” SA era cazut la sol.

La data de 9 iulie 2020, ofiţerul superior al Serviciului Prevenţie a Secţiei Situaţii Excepţionale Ialoveni, căpitan al s/intern Curnic Andrei a întocmit încheiere privind determinarea cauzei şi focarului incendiului ce a avut loc la data de 9 iulie 2020 la pilonul liniei electrice a ÎCS „Premier Energy Distribution” SA de pe adresa: strada Libertăţii, 42, satul Costeşti, raionul Ialoveni şi pilonul liniei de telecomunicaţii a SA „Moldtelecom” de pe strada Libertăţii, 44, satul Costeşti, raionul Ialoveni (f.d. 30-32), prin care a concluzionat că, focarul incendiului se află la conducrotul de la pilonul stradal a ÎCS „Premier Energy Distribution” SA de pe strada Libertăţii, 42, satul Costeşti, raionul Ialoveni, cu cauza probabilă a generării incendiului este circuit în reţeaua electrică.

Potrivit procesului-verbal de audiere a martorului din 9 iulie 2020, întocmit de subofiţerul patrulare al IP Ialoveni Alexandru Vutcărău, inginerul SA „Moldtelecom”, ***** a declarat că, fiind înştiinţat despre întreruperea serviciilor de televiziune locală din satul Costeşti, raionul Ialoveni, a ieşi la faşa locului, unde a observat că firele de telefonie fixă şi de internet au fost deteriorate, în urma căderii unui fir electric, motiv din care firele SA „Moldtelecom” au fost arse. Văzând aceasta a telefonat la serviciul „112”, pentru a fi luate măsurile cuvenite (f.d. 43-44).

La aceiaşi dată de 9 iulie 2020, de către reprezentantul SA „Moldtelecom”, inginerul ***** a fost întocmit Actul nr. 282D (f.d. 45-47), prin care a stabilit că, în apropierea satului Costeşti, strada Libertăţii, 38, DID-510091 a fost deteriorat FO şi TPP cablurile de comunicaţii electrice MTC, din vina persoanelor necunoscute (ÎCS „Premier Energy Distribution” SA). Caracterul lucrărilor executate – producerea unui scurt circuit la reţele. Actul nr. 282D din 9 iulie 2020 a fost contrasemnat de inginer telecomunicaţii ***** şi subofiţerul de patrulare al IP Ialoveni, agent principal Alexandru Vutcărău.

Potrivit procesului-verbal de cercetare la faţa locului al incendiului din 10 iulie 2020 (f.d. 27), întocmit de ofiţerul superior al Serviciului Prevenţie a Secţiei Situaţii Excepţionale Ialoveni, căpitan al s/intern Curnic Andrei, în prezenţa ***** şi a lui*****, în rezultatul cercetării la faţa locului a incendiului, pe timp de zi, la pilonul stradal al ÎCS „Premier Energy Distribution” SA şi pilonul SA „Moldtelecom”, de pe strada Libertăţii, 42, satul Costeşti, raionul Ialoveni, s-a stabilit că este rupt conductorul de pe pilonul ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, căzut la sol. La fel, s-a constatat că, cablurile de pe pilonul SA „Moldtelecom” sunt afectate totalmente prin topire. S-a conchis că, incendiul a avut loc în urma căderii conductorului RE pe conductorii telecomunicaţii. Alte bunuri materiale şi încăperi învecinate nu au avut de suferit.

Prin certificatul nr. 07-03/31 din 22 iulie 2020, administraţia SA „Moldtelecom” a confirmat că fondul fix cu numărul de inventar 11026, Linii de cablu de telecomunicaţii plastic suspendat în satul Costeşti, Ialoveni, data dării în exploatare 11.12.1992, se află la balanţa SA „Moldtelecom” (f.d. 60).

Potrivit actului de constatare din 4 septembrie 2020, întocmit de membrii comisiei din cadrul Primăriei Costeşti, raionul Ialoveni, a fost confirmat faptul că, la data de 9 iulie 2020, a avut loc un scurt circuit de la conductorul electric al pilonului cu ardere ulterioară a pilonului ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, amplasat pe strada Libertăţii, 42 şi a pilonului SA „Moldtelecom”, amplasat pe segmentul de drum din starda Libertăţii, 44 (f.d. 19).

Direcţia Situaţii Excepţionale a municipiului Chişinău, prin scrisoare nr. 751 din 4 septembrie 2020, a informat Agenţia Naţională pentru Reglementare în Comunicaţii Electrice şi Tehnologia Informaţiei (ANRCETI) că, a fost examinată solicitarea din 22 august 2020, ca rezultat comunică că, la data de 9 iulie 2020, aproximativ la orele 12.14, în urma unui scurtcircuit de la conductorul electric al pilonului stradal ce aparţine ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, amplasat în raionul Ialoveni, satul Costeşti, strada Libertăţii, 42, s-a produs incendiu cu răspândire spre pilonul stradal ce aparţine SA „Moldtelecom", amplasat în raionul Ialoveni, satul Costeşti, strada Libertăţii, 44 (f.d. 18).

Ca răspuns la sesizarea administraţiei SA „Moldtelecom" din 13 iulie 2020, ANRCETI, urmare a examinării materialelor prezentate de Inspectoratul General pentru situaţii de Urgenţă, precum şi cercetării circumstanţelor cauzei, a conchis asupra faptului că deteriorarea reţelei publice de comunicaţii electronice a survenit ca urmare a incendiului cauzat de un scurt circuit la reţeaua care aparţine ÎCS „Premier Energy Distribution" SA (scrisoare nr. 03-DCAJ/1228 din 11 septembrie 2020 – f.d. 22).

Potrivit calculului cheltuielilor cu privire la lichidarea deranjamentului pe mijlocul fix – Linii de cablu de telecomunicaţii plastic suspendat în satul Costeşti, Ialoveni, cu numărul de inventar 11026, care a avut loc la data de 9 iulie 2020 (f.d. 70), pentru restabilirea funcţionalităţii liniei de comunicaţii, SA „Moldtelecom" a suportat cheltuieli în sumă de 28608,35 lei, constituite din cheltuieli de salarizare în mărime de 3811,96 lei, contribuţii asigurări sociale, medicale (22,50%) în mărime de 857,69 lei, cheltuieli materiale în mărime de 18180,99 lei, cheltuieli de transport în mărime de 989,65 lei, inclusiv TVA 20% în mărime de 4768,06 lei.

În scopul reparării prejudiciului cauzat prin deteriorarea liniei de comunicaţii din 9 iulie 2020, la data de 2 octombrie 2020, SA „Moldtelecom" a expediat în adresa ÎCS „Premier Energy Distribution" SA pretenţie, prin care a solicitat achitarea prin transfer a sumei prejudiciului în mărime de 28608,35 lei, pentru restabilirea funcţionălităţii liniei de comunicăţii deteriorate SA „Moldtelecom" (f.d. 51).

Dar fiind rămasă fără satisfacere solicitarea de compensare a prejudiciului cauzat, litigiul dintre părţi a fost dedus judecăţii pin înaintarea prezentei acţiuni.

Conform art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

În conformitate cu art. 9 alin. (1) Cod de procedură civilă, *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.*

Potrivit art. 19 alin. (1) şi (2) Cod civil, *în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).*

Conform art. 776 Cod civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

Art. 858 alin. (1) și (2) Cod civil statuează că, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit*.

În acord art. 308 Cod civil, *act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile*.

Prin prisma normelor relevate în coroborare cu materialele cauzei, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a respinge ca neîntemeiată excepţia de nulitate absolută a actului nr. 282D din 9 iulie 2019, reţinând în acest sens că, actul contestat nu reprezintă un act juridic în sensul art. 308 Cod civil, ci un act de constatare a circumstanţelor privind deteriorarea cablului de comunicaţii electronice, fiind un înscris ce se examinează în cumul cu alte probe şi nu generează efecte juridice obligatorii pentru părţi.

Subsecvent, instanţa de judecată accentuează că actul litigios după formă şi conţinut corespunde cu modelul din anexa nr. 1 a Hotărârii Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009.

Nu pot fi reţinute ca întemeiate argumentele pârâtei, aduse în susţinerea invocările privind nulitatea actului, în ceia ce ţine de întocmirea acestuia în lipsa reprezentantului, având în vedere că, din materialele dosarului rezultă că, în special din referinţa depusă de reprezentantul pârâtei, angajaţii ÎCS „Premier Energy Distribution" SA au cunoscut despre incidentul produs, însă după lichidarea avariei au părăsit locul incidentului.

Astfel, subofiţerul de patrulare al IP Ialoveni, agent principal Alexandru Vutcărău, în raportul său din 10 iulie 2020, a indicat că, deplasându-se la solicitarea din satul Costeşti, raionul Ialoveni, în legătură cu depistarea unor cabluri de telecomunicaţii deteriorate, în urma verificării, a stabilit că, din motivul unui cablu de înaltă tensiune, s-au deteriorat cablurile SA „Moldtelecom", care au ars parţial, iar o persoană care locuieşte în preajmă a comunicat că, pe la ora 13.00, la faţa locului a fost serviciul pompieri şi cei de la Union Fenosa (ÎCS „Premier Energy Distribution" SA) (f.d. 39-40).

În acelaşi timp, şi martorul *****, locuitor al satului Costeşti, raionul Ialoveni a indicat că, la data de 9 iulie 2020, în jurul orei 13:00, fiind la domiciliu, a observat că, „*...la pilonul de peste drum ard firele de telefonie fixă şi internet. Peste 20 minute, au venit reprezentanţii de la Union Fenosa şi pompierii, care au stins focul, după care au plecat*" (f.d. 42).

Pe cale de consecinţă, instanţa de judecată, raportând normele de drept relevate la circumstanţele cauzei, ajunge la concluzia că, deteriorarea cablului de comunicaţii electronice a avut loc ca urmare a unui scurt circuit provocat de căderea cablului electric de tensiune înaltă, care aparţine operatorului şi furnizorului de energie electrică ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, peste reţeaua de telecomunicaţii a SA „Moldtelecom". Cauza deteriorării a fost stabilită prin actul nr. 282D din 9 iulie 2020.

În speţa, reclamanta SA „Moldtelecom" a invocat repararea prejudiciului cauzat prin delict civil, ceea ce se supune regulilor răspunderii delictuale, or, regula de bază a angajării răspunderii delictuale se regăseşte în prevederile art. 1998 Cod civil, care stipulează că, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial.*

Potrivit art. 2013 alin. (1), (2) și (5) Cod civil, *persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalaţiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanţelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcţii etc.) au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol*

sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art. 2012 (cu excepţia cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene) sau din intenţia persoanei vătămate. Obligaţia de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit. Prejudiciul cauzat posesorilor izvoarelor de pericol sporit ca rezultat al interacţiunii acestora se repară potrivit dispoziţiilor art.1998.

Potrivit art. 2022 alin. (1) Cod civil, *se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecinţa faptei acelei persoane ori consecinţa izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.*

Conform art. 2025 alin. (1) Cod civil, *repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărâre judecătorească.*

La caz, izvorul de pericol sporit reprezintă reţelele electrice de tensiune, iar, activitatea operatorilor legată de reţelele electrice este reglementată prin dispoziţiile Legii cu privire la energia electrică nr. 107 din 27 mai 2016, din care rezultă că titularul de licenţă, la caz ÎCS „Premier Energy Distribution" SA trebuie să îndeplinească obligaţiile referitoare la securitate, calitate, eficienţă şi continuitatea aprovizionării cu energie electrică.

Potrivit art. 15 alin. (2) Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27 mai 2016, *la desfăşurarea activităţii licenţiate, titularul de licenţă trebuie să îndeplinească obligaţiile referitoare la securitate, calitate, eficienţă şi continuitatea aprovizionării cu energie electrică şi să respecte normele de securitate şi de sănătate a muncii şi de protecţie a mediului, precum şi prevederile contractelor încheiate cu consumatorii.*

Potrivit art. 21 alin. (1) lit. a), b) din Legea comunicaţiilor electronice nr. 241 din 15 noiembrie 2007, *în scopul asigurării securităţii şi integrităţii reţelelor publice de comunicaţii electronice şi/sau serviciilor de comunicaţii electronice accesibile publicului, furnizorii au obligaţia: a) de a lua toate măsurile tehnice şi organizatorice adecvate pentru a administra riscurile care pot afecta securitatea reţelelor şi serviciilor. Măsurile luate trebuie să asigure un nivel de securitate corespunzător riscului identificat şi să prevină sau să minimizeze impactul incidentelor de securitate asupra utilizatorilor şi reţelelor interconectate, avînd în vedere cele mai noi tehnologii; b) de a lua măsurile necesare pentru a garanta integritatea reţelelor şi pentru a asigura continuitatea furnizării serviciilor prin intermediul acestor reţele.*

În conformitate cu art. 21 alin. (7) şi (8) din Legea nr. 174 din 21 iulie 2017 cu privire la energetică, *întreprinderile energetice sînt obligate să efectueze în termen lucrările curente de exploatare şi de reparaţie a obiectelor energetice, cu respectarea actelor normative şi a documentelor normativ-tehnice cu privire la calitate, securitate, inclusiv securitatea industrială, precum şi cu privire la protecţia mediului, astfel încît consumatorii să fie aprovizionaţi cu energie în mod fiabil şi continuu. Întreprinderile energetice au drept de acces la terenurile terţilor, cu condiţia obţinerii acordului proprietarilor terenurilor respective, pentru efectuarea lucrărilor de construcţie, exploatare, întreţinere, reabilitare, modernizare, inclusiv de retehnologizare, a obiectelor energetice. Efectuarea lucrărilor menţionate trebuie să fie coordonată cu proprietarii terenurilor, cu excepţia lucrărilor necesare pentru prevenirea producerii avariilor, incendiilor, electrocutărilor şi/sau a exploziilor ori pentru înlăturarea*

consecinţelor acestora. După finalizarea lucrărilor menţionate, întreprinderile energetice sunt obligate să asigure degajarea terenului şi repunerea lui în situaţia iniţială în termenele convenite cu proprietarii terenurilor respective. Întreprinderile energetice sunt obligate să se folosească cu bună-credinţă de drepturile stabilite în prezentul articol şi să achite proprietarului de teren sau de alte bunuri proprietate privată despăgubirea cuvenită pentru pagubele produse la efectuarea lucrărilor menţionate, inclusiv în cazul înlăturării consecinţelor avariilor, incendiilor, electrocutărilor şi/sau ale exploziilor.

În conformitate cu pct. 49, 50 şi 51 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulilor privind protecţia reţelelor de comunicaţii electronice şi executarea lucrărilor în zonele de protecţie şi pe traseele liniilor de comunicaţii electronice nr. 284 din 13 aprilie 2009, *În cazul încălcării de către persoanele juridice şi fizice a prezentelor Reguli, ce au provocat, drept consecinţă, deteriorarea reţelelor de comunicaţii electronice, reprezentantul furnizorului în gestiunea căruia se află reţeaua deteriorată efectuează o investigaţie de serviciu şi perfectează în prezenţa reprezentantului întreprinderii sau a persoanei fizice din cauza căreia a fost deteriorată reţeaua de comunicaţii electronice un proces-verbal despre cauzele incidentului. În procesul-verbal se indică denumirea întreprinderii, funcţia şi numele persoanei vinovate sau numele şi domiciliul persoanei fizice (vinovate de deteriorare), caracterul, locul şi timpul incidentului. În cazul refuzului persoanei culpabile să semneze procesul-verbal vizând fapta prejudiciabilă, acesta va fi semnat de către reprezentantul autorităţii administraţiei publice locale. Paguba materială cauzată întreprinderii, în gestiunea căreia se află reţeaua de comunicaţii electronice, în urma ruperii sau deteriorării acesteia, se calculează reieşind din cheltuielile directe de restabilire a reţelei şi veniturile tarifare ratate de către această întreprindere în urma întreruperii legăturii. <u>Paguba materială se rambursează de către persoana vinovată în mod benevol, iar în caz de dezacord – prin instanţa judiciară. Paguba materială se încasează în conformitate cu legislaţia în vigoare, indiferent de tragerea persoanei vinovate de încălcarea prezentelor Reguli la răspundere administrativă sau penală</u>*.

Astfel, contrar prevederilor normativelor stabilite prin lege, pârâta nu a îndeplinit obligaţiile cu privire la întreţinerea în stare bună de funcţionare reţelele electrice ce-i aparţin, nu a efectuat exploatarea lor în corespundere cu cerinţele documentelor normative-tehnice obligatorii, nu a dirijat şi nu a gestionat lucrările de întreţinere, reparare şi dezvoltare în reţelele şi instalaţiilor, supravegherea îndeplinirii normelor, proceselor, procedeelor şi normativelor de protecţie a măsurilor antiincendiare, ceia ce a dus la producerea incendiului care a deteriorate liniile de comunicaţii electronice ale SA „Moldtelecom”, cu nr. de inventar 11026, cauzându-i astfel o pagubă materială.

Este important de remarcat că, anterior Primăria Costeşti, raionul Ialoveni a sesizat ÎCS „Premier Energy Distribution” SA despre starea deplorabilă a reţelelor de energie electrică. Astfel, prin demersurile nr. 39, 40 din 21 ianuarie 2020 (f.d. 54, 56), primarul satului Costeşti a solicitat să fie luate măsuri cu pilonii vechi şi conductoarele defectate, deoarece tensiunea este foarte joasă şi cetăţenilor le este frică să nu li se defecteze aparatele electrice.

Instanţa de judecată respinge ca neîntemeiate argumentele pârâtei ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, precum că nu este demonstrată vina societăţii pârâte în cauzarea prejudiciului pretins de reclamantă, or, răspunderea pentru prejudiciul cauzat de un izvor de pericol sporit este guvernată de reguli speciale, ţinând cont de faptul că dauna se cauzează printr-o activitate sau însuşiri periculoase ale unor obiecte, ce nu pot fi controlate pe deplin de om. Ca urmare a

acestui fapt, răspunderea pentru prejudiciul cauzat de un izvor de pericol sporit se angajează în lipsa vinovăţiei.

Cu referire la alegaţiile pârâtei privind încălcarea de către SA „Moldtelecom" a regulilor de protecţie a reţelelor electrice, prin efectuarea cu abateri a unei intersecţii cu linia electrică, instanţa de judecată le consideră nefondate şi lipsite de substrat probator, or, la materialele cauzei se regăseşte proiectul tehnic de execuţie de extindere a reţelelor telefonice locale în satul Costeşti, raionul Ialoveni din 2008, potrivit căruia SA „Moldtelecom" a coordonat schemele de execuţie cu reprezentanţii ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, fapt confirmat prin semnătura aplicată (f.d. 64-68).

Instanţa de judecată apreciază critic şi nu poate reţine în calitate de probă procesul-verbal de cercetare la faţa locului din 15 iulie 2020, întocmit de reprezentanţii pârâtei ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, acesta fiind întocmit ulterior înlăturării deranjamentului la reţeaua de comunicaţii electronice.

Raportând prevederile normelor citate mai sus la circumstanţele speţei, instanţa conchide ca fiind evidentă obligaţia pârâtei ÎCS „Premier Energy Distribution" SA de a compensa parţial reclamantei prejudiciul material, în condiţiile întrunirii cumulative a criteriilor determinative ale răspunderii delictuale civile, şi anume fapta ilicită, consecinţele prejudiciabile şi legătura cauzală între acestea.

În acest sens, instanţa reţine că în conformitate cu prevederile pct. 50 din Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009, se consideră întemeiate pretenţiile reclamantei cu privire la încasarea cheltuielilor propriu-zise de lichidare a deranjamentului pe mijlocul fix – materialele utilizate în valoare de *18180,99 lei*, cheltuielile de transport suportate în legătură cu deplasarea specialiştilor la locul deranjamentului în mărime de *989,65 lei* (f.d. 87) şi salariul angajaţilor, calculat peste programul de muncă obişnuit, în mărime de *692,22 lei* (calculat în felul următor: pentru salariatul Stavila Constantin -3 ore supraprogram x tariful 43,48 lei/oră= 30,44 lei, pentru salariatul ***** - 3 ore supraprogram x tariful 36,96 lei/oră=110,88 lei; pentru salariatul ***** - 3 ore supraprogram x tariful 36,96 lei/oră=110,88 lei; pentru salariatul ***** - 3 ore supraprogram x tariful 34,00 lei/oră=102 lei; pentru salariatul ***** - 3 ore supraprogram x tariful 36,96 lei/oră=110,88 lei (f.d. 89)), <u>astfel formându-se suma totală de 19.862,86 lei.</u>

În privinţa sumelor ce constituie salariul de bază, contribuţiile sociale şi medicale obligatorii, TVA 20%, instanţa consideră nejustificate aceste solicitări.

Or, persoanele care au efectuat lucrările de lichidare a deranjamentului la reţeaua de comunicaţii electronice sunt angajaţii proprietarului acestui cablu - SA „Moldtelecom", fiind încheiate contracte individuale de muncă cu aceştia, iar, în timpul orelor de muncă îşi îndeplinesc obligaţiile de muncă pentru care sunt remuneraţi prin salariu stabilit.

Conform art. 45 Codul muncii, *contractul individual de muncă este înţelegerea dintre salariat şi angajator, prin care salariatul se obligă să presteze o muncă într-o anumită specialitate, calificare sau funcţie, să respecte regulamentul intern al unităţii, iar angajatorul se obligă să-i asigure condiţiile de muncă prevăzute de prezentul cod, de alte acte normative ce conţin norme ale dreptului muncii, de contractul colectiv de muncă, precum şi să achite la timp şi integral salariul.*

Conform art. 128 alin. (1) Codul muncii, *salariul reprezintă orice recompensă sau câştig evaluat în bani, plătit salariatului de către angajator în temeiul contractului individual de muncă, pentru munca prestată sau care urmează a fi prestată.*

Conform art. 10 alin. (2) lit. o) Codul muncii, *angajatorul este obligat să efectueze asigurarea socială şi medicală obligatorie a salariaţilor în modul prevăzut de legislaţia în vigoare.*

Astfel, instanţa respinge ca nefondate şi lipsite de suport juridic cerinţele reclamantei privind încasarea cheltuielilor de salarizare, în parte, şi de achitare a contribuţiilor de asigurări sociale şi medicale a muncitorilor ce au participat la lichidarea deranjamentului pe mijlocul fix de cablu de telecomunicaţii, or, lucrătorii respectivi sunt angajaţi ai SA „Moldtelecom" şi au îndeplinit atribuţiile corespunzătoare conform contractelor individuale de muncă, iar SA „Moldtelecom" în calitate de angajator este obligat să achite salariul de bază, precum şi să vireze în contul bugetului asigurărilor sociale şi de asistenţă medicală de stat plăţile corespunzătoare calculate din salariu.

Conform art. 93 alin. (1) Cod fiscal, *taxă pe valoarea adăugată (în continuare – TVA. este impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părţi a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sunt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum şi a unei părţi din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova.*

În acord cu art. 96 lit. a) Cod fiscal, *se stabilesc următoarele cote ale T.V.A.: cota-standard – 20% din valoarea impozabilă a mărfurilor şi serviciilor importate şi a livrărilor efectuate pe teritoriul Republicii Moldova.*

Conform art. 11 alin. (4) din Legea contabilităţii şi raportării financiare, *entitatea utilizează formulare tipizate de documente primare aprobate de Ministerul Finanţelor şi alte autorităţi publice sau poate elabora şi utiliza formulare de documente primare, aprobate de conducerea acesteia, cu respectarea prevederilor alin.(7) şi (8).*

Potrivit art. 12 alin. (1) lit. c) din aceiaşi normă, *documentele primare cu regim special se întocmesc conform formularelor tipizate şi se utilizează în cazul transportării activelor în afara entităţii fără transmiterea dreptului de proprietate.*

Conform pct. 3 subpct. 3 din Instrucţiunea privind completarea formularului tipizat de document primar cu regim special "Factura fiscală" anexa nr.2 la Ordinul Ministerului Finanţelor al Republicii Moldova nr.118 din 28 august 2017, *factura fiscală este un formular tipizat de document primar cu regim special pe suport de hârtie sau în formă electronică, care se utilizează în cazul transportării activelor în cadrul entităţii dezintegrate din punct de vedere teritorial şi în afara entităţii fără transmiterea dreptului de proprietate.*

Conform pct. 14 şi pct. 15 subpct. 5 din Instrucţiunea dată, *formularul tipizat de document primar cu regim special "Factura fiscală" se întocmeşte pentru cazurile stabilite în punctul 3 subpunctele 3), 4) şi 5) din prezenta Instrucţiune. Pentru cazurile prevăzute la punctul 14, factura fiscală se completează în felul următor: în rândul 7 "Redirijări "în toate exemplarele facturii fiscale în caz de transportare a activelor fără transmiterea dreptului de proprietate, transmiterii activelor în leasing, arendă, locaţiune, uzufruct – se indică menţiunea " Non livrare".*

Reieşind din cele expuse, instanţa atestă că, facturile anexate la materialele cauzei sunt documente primare de ordin intern care le utilizează SA „Moldtelecom" în cadrul evidenţei contabile şi transmiterea materialelor subdiviziunilor sale.

Astfel, instanţa consideră ilegală şi lipsită de substrat probator încasarea T.V.A. 20% pentru cheltuieli materiale şi cheltuieli de transport, or, acestea reprezintă mărfurile proprii şi servicii prestate în cadrul unităţii, iar furnizorul nu obţine nici un profit impozabil ce ar necesita

încasarea TVA, având în vedere că beneficiarul este o subdiviziune a reclamantei. Rezultă că în costul materialelor este inclusă suma TVA care a fost solicitată spre încasare.

Conform art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*.

Aşadar, în şedinţa de judecată şi din materialele cauzei instanţa de judecată a constatat cu certitudine că firile de electricitate a ÎCS „Premier Energy Distribution" SA au căzut peste cablul de comunicaţii electronice ce aparţine reclamantului, deteriorându-l prin topire, cauzându-i astfel o pagubă materială.

Prin urmare, instanţa conchide că cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldtelecom" este întemeiată şi justificată în partea ce ţine de încasarea prejudiciului material din contul pârâtei ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, prejudiciul format din cheltuielile materiale în sumă de *18180,99 lei*, cheltuielile de transport în mărime de *989,65 lei* şi salariul angajaţilor, calculat peste programul de muncă obişnuit, în mărime de *692,22 lei*, în rest sumele privind salariul de bază, contribuţiile sociale şi medicale obligatorii, precum şi T.V.A. 20% se resping ca nefondate.

Conform art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată*.

Având în vedere faptul că, pretenţiile înaintate de SA „Moldtelecom" au fost admise în parte, urmează a-i fi compensate reclamantei cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat proporţional părţii admise, şi anume în mărime de 595,88 lei.

în conformitate cu art. 94, art. 238-241 şi art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă,

h o t ă r ă ş t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acţiuni „Moldtelecom" împotriva Întreprinderii cu Capitalul Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe Acţiuni cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat şi cheltuielilor de judecată *se admite parţial*.

Se încasează de la Întreprinderea cu Capitalul Străin „Premier Energy Distribution" Societate pe Acţiuni (cod fiscal 1003600015231) în beneficiul Societăţii pe Acţiuni „Moldtelecom" (cod fiscal 1002600048836) suma de 19.862,86 lei (nouăsprezece mii opt sute şaizeci şi doi lei, 86 bani) cu titlu de prejudiciu material şi taxa de stat în mărime de 595,88 lei (cinci sute nouăzeci şi cinci lei 88 bani), *în total suma de 20.458,74 lei (douăzeci mii patru sute cincizeci şi opt lei, 74 bani)*.

În rest acţiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
judecător *Eugenia Culinca*